

FISKETS GANG

Utgitt av Fiskeridirektøren

POSTADRESSE: FISKETS GANG, FISKERIDIREKTORATET, RÅDSTUPLASS 10, BERGEN

Telefon: 30 300. Telegr. adr.: Fiskenytt. — Utkommer hver torsdag. Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgirokonto 69 181, eller på bankgirokonto 15 152/82 og 31 938/84 eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor. Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 25,00 pr. år. Til Danmark, Island og Sverige kr. 25,00 pr. år. Øvrige utland kr. 31,00 pr. år. Pristariff for annonser kan fåes ved henvendelse til Fiskets Gang. Ved ettertrykk fra Fiskets Gang må bladet oppgis som kilde.

Nr. 50

12. DESEMBER

1963

49. ÅRGANG

AV INNHOLDET I DETTE NR.:

Norsk Fiskaralmanakk — 1964..... Side 732
Stortrålernes lønnsomhet i 1962 » 734

Fiskerioversikt for uken som endte 7. desember 1963

Det var forholdsvis bra værforhold i uken. I Finnmark og til dels også i Troms var fisket bra, spesielt ble det tatt meget torsk. Også på Møre og Vestlandet ble det brakt inn bra med fisk — forholdsvis minst på Møre. Det meldes også om bra fiskeutbytter for de sydlige landsdeler, Feitsild- og småsildfisket avtok ytterligere i Nord-Norge, men holdt seg fortsatt bra oppe på strekningen Buholmråsa—Bergen, Det er blitt tatt nye snurpefangster i Skagerak og trålfisket gir også godt utbytte i området sør for Lindesnes. Det meldes også om betydelig øyepålutbytte for Romsdal.

Fisk m.v. utenom sild, brisling og øyepål.

Finnmark: Det ble landet betydelige fiskemengder, spesielt av torsk. Trålfisket tok seg godt opp og det meldes også om godt linefiske på Skolpen og Nordbanken. I oppgavene nedenfor mangler rapport fra Måsøy, som hadde hatt godt fiske. Ukefangsten ble på 2806,9 tonn mot 2341 tonn uken før. Den besto av 1962,7 tonn torsk, 570,8 tonn hyse, 193,7 tonn sei, 27,9 tonn brosme, 7,9 tonn kveite, 2 tonn flyndre, 10,5 tonn steinbit, 6,4 tonn uer, 25,2

tonn blåkveite. Leverutbyttet oppgis å ha vært 442 hl. I fisket deltok det 408 båter, hvorav 366 med motor, 28 trålere, 14 åpne båter med i alt 1927 mann. Uken før deltok det 417 båter med 1673 mann. Redskapsklassene hadde følgende fangstutbytte: Trål 1238,2 tonn, garn og not 215,1 tonn, line 1338,1 tonn og snøre 15,6 tonn. Blant annet ble det i uken filetert 1831 tonn fisk, derav 1418 tonn torsk.

Troms: Ukefangsten ble på 1087,9 tonn mot 643 tonn uken før. Det ble landet 724,2 tonn torsk, 166 tonn sei, 33,3 tonn brosme, 55,5 tonn hyse, 14,8 tonn kveite, 50,8 tonn blåkveite, 28,2 tonn uer, 8,4 tonn steinbit og 6,8 tonn reke.

Vesterålen: Andenes melder om bra fiske i siste uke med garnfangster på opptil 16,5 tonn. For Andenes og Bleik ble ukefangsten 387 tonn, hvorav 344 tonn sei, 27 tonn brosme og 16 tonn uer.

Levendefisk: Det er god tilgang på levende ruse-torsk i Levendefisklagets distrikt, hvorfra det i siste uke ble ført til Trondheim 56 tonn lev. torsk,

Fisk brakt i land i Finnmark i tiden 1. januar—7. des. 1963

Fiskesort	Mengde	Anvendt til					
		Ising og frysing		Salting	Henging	Hermetikk	Oppmaling
		Rund	Filet				
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Skrei	^a 7 443	1 032	4 017	1 052	1 342	—	—
Loddetorsk	^b 35 495	1 379	13 502	1 138	^c 19 476	—	—
Annen torsk	18 221	2 456	10 544	1 360	^d 3 861	—	—
Hyse	33 275	9 202	19 208	87	^e 4 776	—	2
Sei	19 661	^f 1 093	7 230	686	9 619	—	1 033
Brosme	1 045	—	—	—	1 045	—	—
Kveite	397	397	—	—	—	—	—
Blåkveite	804	804	—	—	—	—	—
Flyndre	311	311	—	—	—	—	—
Uer	2 377	2 377	—	—	—	—	—
Steinbit	1 590	1 590	—	—	—	—	—
Reker	212	212	—	—	—	—	—
I alt	¹ 120 831	20 853	54 501	4 323	40 119	—	1 035
« pr. 8/12-62	108 625	24 191	47 254	6 369	30 783	—	28
« pr. 9/12-61	151 285	25 147	38 603	10 738	76 405	49	343

¹ Lever 42129 hl. ² Tran 1556 hl, rogn 1010 hl, hvorav saltet 283 hl, fersk 727 hl. ³ Tran 5027 hl, rogn 2709 hl, hvorav saltet 2562 hl, fersk 147 hl. ⁴ Herav 1654 tonn rotskjær. ⁵ Herav 10 tonn rotskjær. ⁶ Herav 380 tonn rotskjær. ⁷ Herav 213 tonn til dyrefôr.

til Bergen 30 tonn og til Sørlandet/Oslo 18 tonn. Brønnbåten leverte i Oslo 9. og 10. desember. For øvrig ble Bergen tilført 7 tonn lev. torsk og 3 tonn lev. småsei fra Sogn og Fjordane samt fra Hordaland 4,5 tonn lev. torsk og 82 tonn småsei.

Møre og Romsdal: I uken som endte 30. nov. ble det på Nordmøre levert 162 tonn ferskfisk, hvorav kan nevnes 5,5 tonn torsk, 104,1 tonn sei, 7,1 tonn lange, 5,3 tonn brosme, 3,1 tonn hyse, 0,4 tonn kveite, 33,8 tonn hå. Om fisket i siste uke er det ikke noe spesielt å berette for Nordmøre. Det var ingen særlig fart i det. Sunnmøre og Romsdal melder om ukefangst på 236,7 tonn, hovedsakelig kystfisk. Det ble innbrakt 18 tonn torsk, 86 tonn sei (litt storsei iblant), 23 tonn lange, 28 tonn brosme, 20 tonn hyse, 0,7 tonn kveite, 4 tonn skate, 17 tonn hå, 32 tonn diverse fisk og 5 tonn krabbe.

Fjerne farvann: Seks linebåter kom fra Vest-Grønland til Ålesund i siste uke. De hadde fra 200 til 230 tonn salttorsk og fra 1 til 4 tonn frossen kveite — tilsammen 1250 tonn salttorsk og 15 tonn kveite.

Sogn og Fjordane: Ukefangsten ble på 623 tonn og innbefattet 7 tonn torsk, 125,2 tonn sei, 1,3 tonn lange, 2,9 tonn brosme, 7,3 tonn hyse, 0,2 tonn

Fisk brakt i land i Troms i tiden 1. januar—7. des. 1963

Fiskesort	Mengde	Anvendt til				
		Ising og frysing		Salting	Henging	Hermetikk
		Rund	Filet			
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Skrei	16 364	568	1 987	2 146	1 663	—
Annen torsk	15 367	1 469	8 817	1 924	3 157	—
Sei	10 907	132	3 965	117	6 693	—
Brosme	2 447	—	—	10	2 437	—
Hyse	2 453	904	1 173	—	376	—
Kveite	179	179	—	—	—	—
Blåkveite	5 268	2 419	2 849	—	—	—
Flyndre	35	35	—	—	—	—
Uer	1 235	430	805	—	—	—
Steinbit	640	85	555	—	—	—
Størje	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—
Annen	41	—	12	20	9	—
Reker	1 403	1 056	—	—	—	347
I alt	46 339	7 277	20 163	4 217	14 335	347
« pr. 8/12-62	43 853	7 637	15 788	6 185	13 926	317
« pr. 9/12-61	33 136	5 331	10 469	5 424	11 502	410

¹ Tran 2314 hl. Lever 2704 hl. Rogn 3663 hl, hvorav saltet 319 hl fersk 3344 hl.

kveite, 0,6 tonn flyndre, 478,8 tonn pigghå. Atskil- lig av seien er garnsei tatt i Bremanger. Det er fisk på over 2 kg og sammen med seien fås det også en del hå på garn. I ukens håparti inngår 10 fangster fra Shetlandsfeltet. De var på 5 til 35 tonn, tils. ca. 300 tonn.

Hordaland: Inklusive omtalte 86,5 tonn lev. fisk ble ukefangsten 207,5 tonn, og besto for øvrig av 15 tonn sløyd sei og lyr, 2 tonn torsk, 13 tonn lange og brosme, 1 tonn hyse, 85 tonn hå, 3 tonn diverse fisk og 2 tonn reke.

Rogaland: Det meldes om ukefangst på ca. 345 tonn fisk, hvorav 20 tonn levende og 100 tonn sløyd konsumfisk samt 225 tonn pigghå.

Skagerakkysten: Fisket var forholdsvis bra med 90 tonn i ukefangst.

Oslofjorden: Fjordfisk mottok i uken 16,7 tonn fisk.

Makrell: Det ble i uken ilandført ca. 100 tonn norskfanget trålmakrell.

Skalldyr: Av reke hadde Fjordfisk 24,3 tonn kokte og 19 tonn rå, Skagerakfisk 40 og 30 tonn,

**Fisk brakt i land i Møre og Romsdal fylke i tiden
1. januar—30. november 1963.¹**

Fiskesort	Mengde	Anvendt til					Fiskemel og dyrefor
		Ising og frysing	Salting	Henging	Hermetikk		
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	
Skrei	42 549	1 748	241	19	541	—	
Annen torsk ..	17 182	2 350	14 586	49	197	—	
Sei	22 413	12 178	7 399	2 131	272	433	
Lyr	180	180	—	—	—	—	
Lange	7 538	2 679	4 747	112	—	—	
Blålange	840	1	838	1	—	—	
Brosme	6 621	19	4 468	2 134	—	—	
Hyse	1 671	1 559	102	1	9	—	
Kveite	1 430	1 430	—	—	—	—	
Rødspette	101	101	—	—	—	—	
Mareflyndre ..	—	—	—	—	—	—	
Ål	7	7	—	—	—	—	
Uer	81	81	—	—	—	—	
Steinbit	1	1	—	—	—	—	
Skate og rokke	241	241	—	—	—	—	
Håbrann	—	—	—	—	—	—	
Pigghå	3 741	3 741	—	—	—	—	
Makrellstørje ..	—	—	—	—	—	—	
Annen fisk	500	499	1	—	—	—	
Hummer	48	48	—	—	—	—	
Reker	2	2	—	—	—	—	
Krabbe	158	50	—	—	108	—	
I alt	265 304	26 915	32 382	4 447	1 127	433	
Herav							
Nordmøre	17 732	7 674	3 5 967	3 637	21	433	
Sunnmøre og Romsdal	47 572	19 241	26 415	810	1 106	—	
I alt 1 12 1962	65 217	22 125	36 135	5 445	1 479	33	
« « 2/12 1961	68 190	22 207	40 381	3 581	2 006	15	

¹ Etter oppgaver fra Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag. Omfatter også fisk fra fjerne farvann. Saltfisk er omregnet til sløyd hodekappet vekt ved å øke saltfiskvekten med 72%. ²Lever 4668 hl. ³Herav 2698 tonn saltfisk o: 4640 tonn råfisk. ⁴Damptran 911 hl, rogn 1553 hl, hvorav 668 hl saltet, 885 hl fersk. ⁵Herav 6651 tonn saltfisk o: 11440 tonn råfisk.

Rogaland Fiskesalslag 8 og 16 tonn. Enn videre hadde Hordaland 2 tonn og Troms 6,8 tonn. Fjordfisk melder om 0,1 tonn hummer, Skagerakfisk om 1 tonn og Rogaland om 4 tonn. Sunnmøre og Romsdal hadde 5 tonn krabbe.

Sild, brisling og øyepål.

Feitsild- og småsildfisket: Ukefangsten i Nord-Norge ble på 16 455 hl mot 21 720 hl uken før. Det ble tatt 4485 hl i Finnmark, nemlig på Varangerfjord 675, Porsanger 3670 og Ingøydjupet 140 hl. Sistnevnte var trålfangst og besto i feitsildblanding. Troms hadde 3090 hl, hvorav på Ulsfjord 1400, Dyrøysund 1100, Kvernsund 400 og Astafjordene 190 hl. I Nordland ble det tatt 8880 hl, hvorav

**Fisk brakt i land i Sogn og Fjordane i tiden 1. januar—
30. november 1963.¹**

Fiskesorter	I alt	Av dette til				
		ising og frysing	salting	henging	hermetikk	oppmaling
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	399	399	—	—	—	—
Sei	2 199	908	1 115	176	—	—
Lange	942	40	578	324	—	—
Brosme	737	—	715	22	—	—
Hyse	157	157	—	—	—	—
Kveite	42	42	—	—	—	—
Rødspette	26	26	—	—	—	—
Skate	105	105	—	—	—	—
Pigghå	16 381	16 381	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—
Reker	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—
Annen fisk	18	18	—	—	—	—
I alt	21 006	18 076	2 408	522	—	—
« pr 1/12-62	20 319	18 016	1 604	699	—	—
« « 2/12-61	25 157	23 813	1 247	—	97	—

¹ Etter oppgave fra Sogn og Fjordane Fiskesalslag.

880 på Eidsfjord (mussa) og 8000 hl på Helgelandsfeltene.

Nord-Trøndelag: Ukefangsten utgjorde 3906 hl, hvorav til hermetikk 1640 og til melfabrikker 1766 hl.

Buholmsråsa—Stad: Det ble tatt om lag 2300 hl i Sør-Trøndelag, 3100 på Nordmøre, 2500 i Romsdal og 3800 hl på Sunnmøre. I alt ble det fisket 2219 hl feitsild og 9651 hl småsild, hvorav til salting 377 og 19, hermetikk 0 og 3607, mel og olje 456 og 6019, agn 456 og 6 samt til innenlandsbruk 84 hl feitsild.

Sør for Stad foregikk det en del fiske i Sogn og Fjordane og Nordhordland. Ukefangsten utgjorde 72 hl småsild, 5840 hl mussa og 140 hl blanding (under 50 pst. brisling).

Brisling: På Møre ble det i uken levert 210 hl brisling til mel og olje.

Sør for Stad meldes det om nystengning av 885 skj. brisling.

Fjordsild: Herav hadde Fjordfisk 32,4 tonn. Det foregikk også snurpefiske i Skagerak nærmere Svenskekysten. Derfra ble det ført til Randesund til mel og olje 7 større og mindre snurpefangster på tils. 6163 hl. Randesund ble også tilført noen norske og svenske trålfangster, slik at ukens sildeparti kom opp i 9454 hl.

Feitsild- og småsildfisket pr. 7. desember 1963. Bokførte kvanta.

	Finnmark—Buholmråsa ⁵		Buholmråsa— Stad		Stad—Rogaland ³		Samlet fangst	
	Feitsild	Småsild	Feitsild	Småsild	Feitsild	Småsild	Feitsild	Småsild
	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl
Fersk eksport.....	3 900	207	² 2 414	—	6 063	597	12 377	804
Saltet	6 789	1 019	16 378	1 032	5 950	178	29 117	2 229
Hermetikk	—	11 499	1 456	57 515	891	87 351	2 347	156 365
Fabriksild	1 303 747	1 100 393	74 853	230 575	19 311	120 487	1 397 911	1 451 455
Agn	32 370	6 426	36 131	2 949	4 307	579	72 808	9 954
Fersk innenlands	992	—	⁴ 5 239	¹ 4 543	4 897	2 845	11 128	17 388
I alt	1 347 798	1 119 544	136 471	306 614	41 419	212 037	1 525 688	1 638 195
I alt pr. 8/12 1962	1 661 293	1 001 421	80 392	253 035	27 187	82 339	1 768 872	1 336 795
I alt pr. 9/12 1961	947 846	1 949 995	132 432	249 204	8 380	91 496	1 088 658	2 290 695

¹ Herav til dyrefôr 11 952 hl, fiskefôr 2 327 hl ² Herav til filet 1679 hl. ³ Pr. 30/9 ⁴ Herav 129 hl til dyrefor, 340 hl fiskefôr. ⁵ I tillegg 291 800 hl lodde til fabrikk, 336 hl lodde til agn og 546 hl øyepål til fabrikk.

Trålfisket: Det foregikk atskillig trålsildfiske i farvannet sør for Lindesnes og ble tatt betydelige mengder øyepål på samtlige vanlige felt. Som nevnt ovenfor ble Randesund tilført 3291 hl trålsild. Egersund melder om tilgang på 3798 hl sild og 18 162 hl øyepål til mel og olje (norskfanget), Haugesundsområdet om 43 405 hl øyepål og 2784 hl sild til mel og olje samt Bergensområdet om 2085 hl sild og 7433 hl øyepål samt Møre og Romsdal om 4181 hl øyepål også til mel og olje. Til bedre anvendelse ble det i Haugesundsområdet levert 391,3 tonn sild til frysing og 41,9 tonn til hermetikk. Så vidt det kan sees ble det dessuten i Bergen levert til bedre anvendelse ca. 4000 ks. trålsild, til sammen ca. 186 tonn.

Summary.

In the week ending December 7th the weather conditions were mostly good.

Finnmark had white fish landings of 2807 tons compared with 2341 tons in the preceding week. Troms had 1088 tons compared with 643 tons. The Finnmark landings included 1963 tons of cod and the Troms landings of 724 tons.

In Sunnmøre og Romsdal 237 tons of white fish were landed from coastal and nearer deep sea grounds. Six longliners arrived from West Greenland with aggregate catches of 1250 tons of salted cod and 15 tons of frozen halibut.

Sogn og Fjordane, Hordaland and Rogaland had white fish landings of 623, 208 and 345 tons respectively. These figures included an aggregate quantity of 788 tons of dogfish.

The total landings of fat herring and small her-

ring amounted to some 38 000 hectolitres compared with 42 600 hectolitres in the preceding week.

The trawl fishery for North Sea herring and Norway pout was rather productive. About 620 tons of herring were landed for freezing and canning, 10 500 hectolitres herring and 73 000 hectolitres Norway pout for reduction.

Norsk Fiskaralmanakk

Utgaven for 1964 er kommet

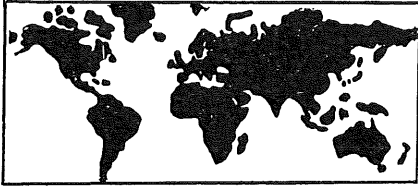
«Norsk Fiskaralmanakk» foreligger i disse dager med sin utgave for 1964. Almanakken redigeres av Selskabet for de norske Fiskeriers Fremme, den samme institusjon som har stått ansvarlig for hver utgave i de vel seksti år almanakken er utgitt.

I utgaven for 1964 er høyvannstabellene skilt ut som eget bilag på farget papir foran i almanakken. Klokkeslett for flo sjø er gitt for hver dag i året, beregnet til Bergen og Tromsø som standardhavner. For andre områder langs Norskekysten er det gitt «Tid pluss» eller «Tid minus» i relasjon til disse standardhavner.

Et annet bilag er kalendariet, som er gjengitt etter den offisielle norske almanakk. Det omfatter i samme oppslag alle tre almanakksoner i Norge (Sønnefjells, Trøndelag og Hålogaland).

Almanakken gir som vanlig det stoff som er av aktuell oppslagsinteresse for yrkesfiskere og båtførere, således de nautiske tabeller for 1964. «Sjøveisreglene» i komplett utgave, høyvannstabellene, og de lover, påbud og meldinger som gjelder for fartøyet og fisket.

«Fiskaralmanakken koster 12 kroner og fås hos bokhandlerne.

Ut- landet

Det britiske fiske i januar-september 1963.

Ifølge offisielle oppgaver brakte britiske fiskere i land 395 466 tonn fisk utenom skalldyr i England og Wales i tiden januar-september 1963.

Av dette var 43 755 tonn tatt i Barentshavet, 31 249 tonn ved Bjørnøya og Spitsbergen, 31 410 tonn ved Norskekysten og 139 403 tonn ved Island.

Til samme tid i 1962 var det tatt 65 512 tonn i Barentshavet, 48 044 tonn ved Bjørnøya og Spitsbergen, 37 651 tonn ved Norskekysten og 138 791 tonn ved Island. Av torsk er det i disse farvann hittil i år tatt 162 174 tonn sammenliknet med 185 245 tonn i samme tidsrom i 1962.

Islands torskefiskerier.

Ifølge telegrafisk underretning fra Fiskifjelag Islands utgjorde utbyttet av Islands torskefiskerier i tiden 1. januar-31. august i alt 311 229 tonn regnet i rund vekt, hvorav eksportert iset 21 363 tonn, benyttet til filet 141 785 tonn, til tørrfisk 66 971 tonn, til salting 68 354 tonn, til hermetikk 35 tonn, solgt til meilfabrikker 2811 tonn og til andre anvendelser 9910 tonn. I fjor ble fangstopp-gaven gitt for sløyd fisk med hode og tallene var da henholdsvis: 231 411 — 14 559 — 108 587 — 31 490 — 67 283 — 0 — 1694 — 7338.

Det tyske loggerfiske.

«AFZ» (30. nov.) melder at 16 loggere kom inn i uken til 10. november med tilsammen 16 247 tønner. I uken til 17. november ble 9 turer på tilsammen 8580 tønner avsluttet. Loggerne har dermed pr. 17. desember landet et samlet kvantum saltet nordsjøild på 434 367 tønner.

Fiskeimport og eksport i Sverige i fjor.

Sveriges utenrikshandel med fisk og skalldyr økte i fjor med hensyn til importen verdimesig fra 132 til 147 mill. sv. kr. eller med 11 pst. Kvantiteten ble praktisk talt uendret. På eksportsiden ble økningen betydelig både med hensyn til verdi og mengde. Eksportverdien steg nemlig fra 90 til 117 mill. sv. kr. eller med 30 pst. og mengden med 16 pst. til 154 200 tonn. Det oppsto således et importoverskudd på 30 mill. kr. mot henholdsvis 41 og 27 mill. i 1961 og 1960.

Importøkningen gjaldt først og fremst fersk og frossen fisk samt fileter. Fire femtedeler av importen kom fra Norge, Danmark og Island.

Eksportøkningen kom også på varegruppen fersk og frossen fisk, som svarer til 86 pst. av eksportverdien. (Bohuskysten nr. 11).

Hummerkonferanse i Gøteborg.

Ifølge «Svenska Västskustfiskaren» vil det engang i løpet av vinteren bli innbudt til en skalldyrkonferanse i Gøteborg med deltakelse av biologer fra Sverige, Norge og Danmark. Det blir i første rekke diskusjon omkring hummer og hummerbestand konferansen vil gjelde.

Færøysk fiske ved Vest-Grønland.

Det færøyske motorbåtfiske ved Vest-Grønland er blitt avsluttet for i år med et utbytte som ikke står i forhold til fiskernes forventninger, opplyses det i «Dansk Fiskeritidende» for 29. november. Det deltok bare 450 mann mot 750 mann i fjor og innsatsen som strekker seg over 4 sommermåneder resulterte denne gang i bare 1500 à 1600 tonn saltfisk mot det dobbelte i fjor. Dårlige værforhold og store isforekomster hemmet fisket fra grønlandske landbaser.

Det nederlandske sildefiske.

I uken som endte 30. nov. ble det i nederlandske havner landet 8297 tnr. saltet nordsjøild. I motsvarende uke i fjor ble det landet 12 552 tnr. I sesongen i tidsrommet 19. mai-30. november utgjør de samlede landinger 175 720 tnr. matjessild, 145 324 tnr. fullsild, 251 968 tnr. rundsaltet sild og 6703 tnr. tomsild. Tilsammen blir dette 579 715 tønner mot 418 950 tnr. i samme tidsrom i fjor.

Maine-sardiner.

I Bureau of Commercial Fisheries' fiskemarkedsutsyn for tiden oktober-desember skrives det om ovenstående: Hermetikklagrene er meget store og mange hermetikkfabrikker har stengt for sesongen. Tregt salg av produkter har resultert i enkelte alvorlige omsetningsproblemer. Prisene er en god del svakere i forhold til i fjor, men de steg litt i løpet av det avsluttede kvartal. Markedet er ustabil, forsyningene moderate til rommelige og etterspørselen moderat.

De forskjellige lands fiskeoljeeksport.

Utførselen av fiskeolje fra alle land i 1962 utgjorde 454 000 short tonn, eller 88 000 short tonn mer enn året før. De viktigste utførselsland var følgende (mengder i 1000 short tonn): Peru 164,0, Island 72,5, USA 61,5, Sør- og Sørvest-Afrika 50,4, Vest-Tyskland 22,9, Norge 18,6, Danmark 16,8 og Chile 12,0 tilsammen 418,7 short tonn, eller 92 prosent av totalutførselen. Blant de ovenfor nevnte land hadde Peru, Chile, Island og Danmark økning av eksporten sett i forhold til året før, mens Vest-Tyskland, Norge og Sør-Afrika hadde nedgang.

RCA NORSKBYGGET RADAR
DRIFTSSIKKER — RIMELIG — KRAFTIG
LEVERT TIL FISKARFAGSKULENE

AKSJESELSKAPET
NERA
Pilestredet 75 c - Oslo

Melding fra Fiskeridirektoratet,
Kontoret for driftsøkonomiske undersøkelser

STORTRÅLERNES LØNNSOMHET I 1962

Fra og med årene 1952–1953 har det i Fiskeridirektoratet vært foretatt årlige lønnsomhetsundersøkelser for stortrålerne. Resultatene av disse undersøkelsene har vært publisert i «Fiskets Gang» og i særtrykk utgitt av Fiskeridirektøren.

I denne melding skal en behandle stortrålernes lønnsomhet i 1962. Det statistiske grunnlaget for undersøkelsene er de årsregnskaper som rederne sender inn til Fiskeridirektoratet hvert år.

I et eget avsnitt har en dessuten gitt en del fangstresultater for engelske og vest-tyske trålere. De siste

tilgjengelige tall fra den vest-tyske fiskeristatistikken er for 1961. For de engelske trålerne foreligger også 1962-oppgavene.

Utviklingen i den totale fangstmengde og fangstverdi 1949-1962.

Figur 1 gir en oversikt over utviklingen av stortrålernes samlede fangstmengde og fangstverdi i tidsrommet 1949–1962. Tabell 1 gir utviklingen i tall fra 1955.

De første årene av perioden 1949–1962 ga lavest totalutbytte. Tallet på stortrålere var også minst da. En kunne så notere en jevn økning i stortrålernes totalfangster fram til 1956. Antall stortrålere i drift ble samtidig fordoblet, fra 12 i 1949 til 23 i 1956. Etter 1956 har utviklingen vært mer ujevn – antall stortrålere har variert mellom 23 og 29, mens totalfangstene hvert år har ligget lavere enn i 1956, lavest i 1960.

Året 1962 ga et totalt fangstkvantum for stortrålerne på 27 900 tonn, som er 6 900 tonn mindre enn i toppåret 1956. Sammenliknet med 1961 var det imidlertid en framgang i fangstmengde på 1 400 tonn. Deltakingen økte imidlertid også – fra 26 til 29 fartøyer.

Totalverdien av stortrålernes fangster følger i fig. 1 stort sett samme bevegelse som totalfangstene. Imidlertid ble 1962 det nest beste året med hensyn til totalverdi, trass i at året bare var det fjerde beste med hensyn til total fangstmengde. Foruten toppåret 1956 ga således både 1955 og 1959 høyere

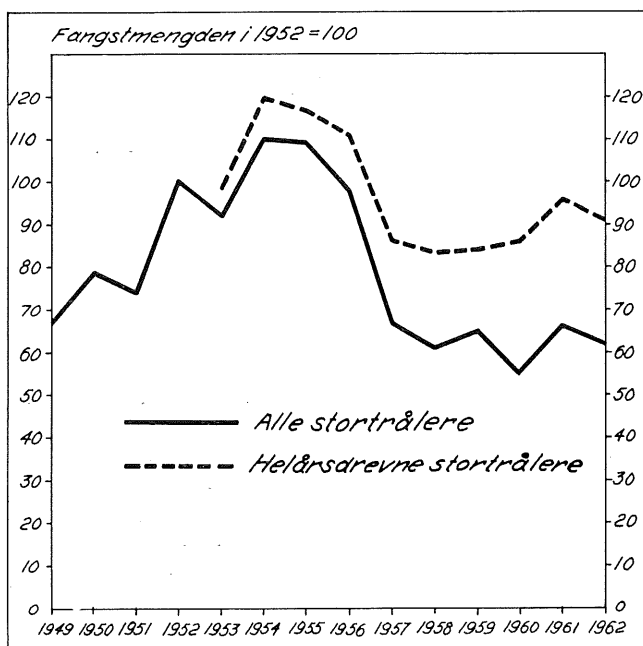

Fig. 1. Alle stortrålere. Fangstmengde og -verdi.

Tabell 1. FANGSTMENGDEN OG -VERDI 1955–1962. ALLE STORTRÅLERE.

År	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962
Antall fartøyer i drift	17	23	26 ²	27 ²	28 ²	26 ³	26	29
Fangstmengde, fersk.....1 000 tonn	11,6	14,2	9,3	13,7	20,4	19,3	23,9	26,5
Fangstmengde, salt	8,3	10,4	9,0	5,9	3,2	1,0	0,8	0,2
Fangstmengde, omregnet ¹	28,7	34,8	27,0	25,7	28,0	22,3	26,5	27,9
Fangstverdi, ekskl. biprod. mill. kr.	19,2	22,7	19,0	17,5	20,2	15,5	20,9	22,3
Fangstverdi, inkl. biprod. mill. kr.	20,4	24,1	20,1	18,6	21,5	16,4	21,8	23,2

¹ Omregnet til ferskfiskvekt, — saltfiskvekt økt med 94 prosent for fangst fra Vest-Grønland, og med 72 prosent for de øvrige felter. Tallene omfatter også biprodukter.

² Hertil kommer én tråler som utelukkende ble nyttet til fiske etter sild og tobis. I alt hadde 30 fartøyer på over 300 br.tonn tillatelse til å drive trålfiske i 1957, og 32 fartøyer i 1958 og 1959.

³ Hertil kommer en tråler som en mangler oppgave for, og 2 trålere som utelukkende ble nyttet til fiske etter sild og tobis. I alt hadde 31 fartøyer på over 300 br.tonn tillatelse til å drive trålfiske i 1960.

totalfangster enn 1962. Den gjennomsnittlige råfiskprisen var imidlertid lavere i 1955 og 1959 enn i 1962.

Det har som regel funnet sted en viss prisstigning hvert år. 1960 danner imidlertid et unntak i så måte, med et prisfall i den gjennomsnittlige råfiskpris fra 1959 på 5 øre til 72 øre pr. kg. I 1961 tok imidlertid prisene seg opp igjen og det ble jevnt over gitt 81 øre pr. kg råfisk. I 1962 var gjennomsnittsprisen kommet opp i 83 øre.

Sammensetningen av fangstkvantumet på saltfisk og ferskfisk er vist grafisk i figur 1, og en viser også til tabell 1. Fram til og med 1952-53 var saltfiskkvantumet større enn ferskfiskkvantumet, og det økte både absolutt og i forhold til ferskfiskkvantumet. I 1954 hadde imidlertid ferskfiskmengden passert saltfiskproduksjonen, og i 1956 ble det brakt i land 3 800 tonn mer fersk enn saltet vare. Etter at fordelingen i 1957 var omlag 50 prosent på hver av gruppene, har ferskfisktrålingen i de senere årene blitt mer og mer dominerende. I 1962 ble således under én prosent av stortrålerens fangster brakt i land som saltfisk. Det er først og fremst frossenfiskens gjennombrudd som har gitt støtet til denne utviklingen.

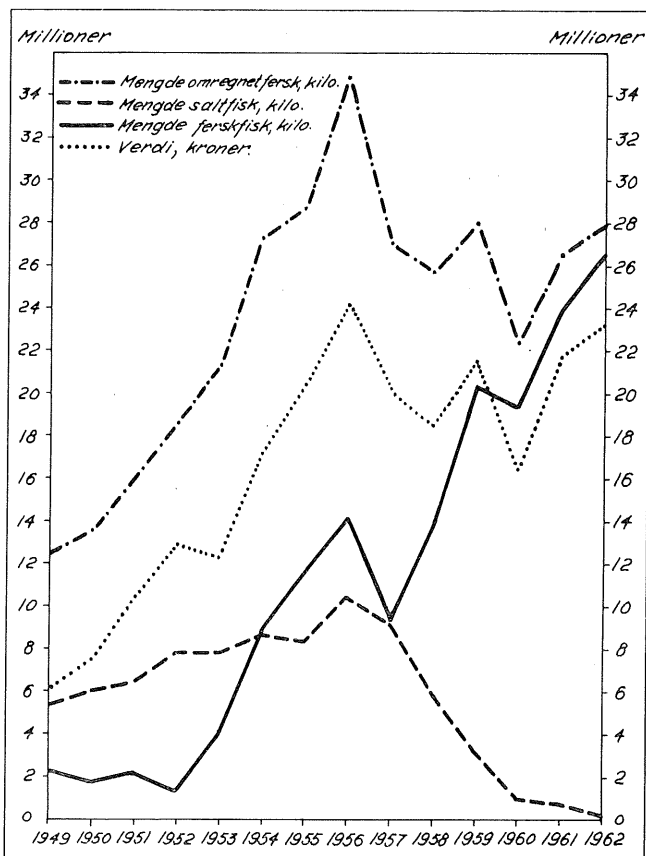

Fig. 2. Gjennomsnittlig fangstmengde pr. tråler.

Det kan nevnes at mens det i 1957 var 16 stortrålere som nesten i sin helhet tilvirket saltfisk, var det i 1959 bare 1 og i 1960 ingen. Det ble foretatt 63 saltfiskturer i 1957, 46 i 1958, 21 i 1959 og 7 i 1960.

Fangstforholdene i 1962 ble av rederne beskrevet som svært variable og alt i alt middels gode. Vår-fisket ble karakterisert som bra — særlig i juni på Skolpenbanken. Sommerfisket ved Bjørnøya ga også noen gode turer, mens fisket ved Spitsbergen ble betegnet som dårlig.

Gjennomsnittsfangster 1949-1962.

Figur 2 viser grafisk de gjennomsnittlige fangstmengder pr. stortråler i perioden 1949-1962. Gjennomsnittskvantumet i 1952 for alle stortrålere er satt lik 100. Dette kvantum danner altså basis for begge kurvene i figuren.

Hovedinntrykket av figur 2 er stigende gjennomsnittsfangster pr. tråler inntil årene 1954-55, og deretter nedgang fram til årene 1958-60. I 1961 var det en markant oppgang igjen i gjennomsnittsfangstene, men i 1962 på ny fall.

En ser at kurven for alle stortrålere og kurven for de helårsdrevne stortrålere i store trekk følger samme bevegelse. De helårsdrevne båtene synes imidlertid å ha en noe stabilere gjennomsnittlig fangstmengde enn samtlige trålere sett under ett. Dette henger blant annet sammen med at tallene for samtlige trålere er påvirket av omfanget av de enkelte fartøyers virksomhet i året.

Skiller en de helårsdrevne stortrålerne ved 400 og 500 brutto tonn slik som i tabell 2, ser en at

Tabell 2. FANGSTMENGDE¹ I GJENNOMSNIITT PR. FARTØY 1955-1962. HELÅRSDREVNE TRÅLERE.

	Fartøyer i størrelsen			Alle
	300/399 br.tonn	400/499 br.tonn	500/699 br.tonn	
 tonn			
1955.....	1 582	1 565	1 706	1 620
1956.....	1 479	1 435	1 889	1 538
1957.....	1 319	1 124 ²	1 078	1 187
1958.....	1 226	1 058 ²	1 130	1 146
1959.....	1 193	1 143	1 067	1 162
1960.....	1 377	1 061	.. ²	1 192
1961.....	1 402	1 248	..	1 336
1962.....	1 336	1 192		1 276

¹ Omregnet til ferskfiskvekt. Eksklusive biprodukter. ² En gjør oppmerksom på at disse standardtegn er nyttet i denne meldingen:

- .. Oppgave mangler.
- Null
- 0 Mindre enn 1/2 av den brukte enhet.

gruppen fra 300 til 399 brutto tonn fra og med 1957 hver år har hatt størst gjennomsnittlig fangst. Hovedtendensen i utviklingen i tiden 1949–1960 har da også helst vært i retning av mindre fartøyer med færre mann ombord. Reduksjonen i den gjennomsnittlige mannskapsstyrken har for øvrig vært en følge også av overgangen fra saltfisktråling til ferskfisktråling. Etter 1960 er det igjen blitt bygget noen trålere fra 500 opp til 1 000 brutto tonn. De fleste av disse hadde ved utgangen av 1962 ennå ikke rukket å delta i fisket i et helt kalenderår, og er derfor ikke med i undersøkelsen for 1962.

Driftsresultater i 1962.

De *helårsdrevne* stortrålernes driftsresultater i perioden 1958–1962 er gitt i tabell 3. For året 1962 har en foruten data for alle stortrålere under ett gitt data særskilt for stortrålere under 400 brutto tonn og særskilt for trålere over denne grense.

Som en ser bygger tallene for 1962 på oppgaver fra 12 helårsdrevne fartøyer. Ytterligere én stortråler var i helårsdrift i 1962, men regnskapet for denne kom for sent inn til at det kunne tas med i undersøkelsen. Driftsresultatene for vedkommende tråler avvek imidlertid så lite fra de andre

Tabell 3. DRIFTSRESULTATER FOR HELÅRSDREVNE STORTRÅLERE 1958–1962. GJENNOMSNIITT PR. FARTØY.

	1958	1959	1960	1961	1962		
					Alle fartøyer	Fartøyer i størrelsen	
						300–399 b.t.	400 b.t. og over
1. Driftsinntekter i alt kr.	896 800	952 500	917 000	1 116 100	1 113 300	1 158 700	1 049 800
Herav til:							
2. Mannskapet «	400 100	430 000	428 500	513 800	496 800	510 800	477 300
3. Rederiet «	496 700	521 800	488 500	602 300	616 500	647 900	572 500
4. Rederiets kostnader «	531 100	503 600	517 600	528 700	590 200	614 700	555 900
Herav utgjorde:							
a. Drivstoff og maskinrekvisita «	236 500	209 800	212 900	204 200	215 500	225 500	201 500
b. Is, salt og emballasje «	20 800	15 400	14 900	12 800	13 200	12 600	14 200
c. Leid arbeidshjelp «	13 600	9 900	12 700	17 500	18 700	20 500	16 100
d. Assuransen av fartøyet «	38 000	38 800	37 700	36 400	34 300	33 000	36 100
e. Vedlikehold og avskrivn. på trålutstyret. «	95 100	88 900	96 100	98 800	113 100	132 000	86 700
f. Vedlikehold av fartøyet «	77 200	88 800	83 100	101 400	121 800	118 100	126 900
g. Administrasjon «	22 900	25 900	36 800	32 400	43 600	49 200	35 800
h. Sosiale utgifter «	12 400	14 200	17 200	19 400	23 200	21 700	25 300
i. Diverse uspesifisert «	14 600	11 900	6 200	5 800	6 800	2 100	13 300
5. Renteutgifter «	34 900	49 500	44 300	45 200	42 600	47 900	35 100
6. Punkt 3 ÷ punkt 4 »	÷ 34 400	18 200	÷ 29 100	73 600	26 300	33 200	16 600
7. Mannskapets inntekter pr. ukeverk «	360	410	410	510	510	500	520
8. Dette gir en årlig inntekt pr. mann på «	15 500	17 200	17 600	22 700	22 300	23 100	21 200
9. Til dette svarer en full årslott for en fisker (fiskerlott) «	12 900	14 800	14 600	19 400	18 700	19 700	17 300
10. Antall mann pr. fartøy «	25,8	25,0	24,3	22,6	22,3	22,1	22,5
11. Antall døgn i sjøen «	247	248	270	287	280	304	249
12. Antall døgn under fiske «	218	186	211	224	230	254	195
13. Fangstmengde saltfisk tonn	215	125	61	13	5	2	9
14. Fangstmengde ferskfisk «	770	933	1 084	1 313	1 268	1 333	1 175
15. Fangstmengde i alt, omregn. til ferskfiskv. «	1 146	1 162	1 192	1 336	1 276	1 336	1 192
16. Fartøystørrelse br. tonn	425	416	406	397	416	356	499
17. Fartøystørrelse fot	..	151	149	149	152	144	163
18. Motorstyrke..... HK	737	768	745	717	757	654	902
19. Fartøyalder år	..	18	19	20	20	18	22
20. Ombygningsalder..... «	..	9	6	8	6	4	10
Antall fartøyer med i undersøkelsen «	15	16	14	14	12	7	5

¹ Eksklusive biprodukter.

trålerne resultatene at gjennomsnittstallene neppe ville blitt nevneverdig endret om denne tråler hadde vært med i undersøkelsen.

Beløpene i tabell 3 er avrundet til nærmeste hundre kroner. En vil i det følgende omtale en del av punktene i tabell 3.

Fartøystørrelse, bemanning og driftstid.

De 12 helårsdrevne stortrålerne som er behandlet i denne meldingen var gjennomsnittlig på 416 brutto tonn. I forhold til de to nærmest foregående årene var dette en mindre stigning. Sammenliknet med f. eks. 1954, da gjennomsnittstørrelsen var 500 brutto tonn, er det imidlertid en klar nedgang.

Mannskapsstyrken viste fortsatt synkende tendens og var i 1962 kommet ned i gjennomsnittlig 22,3 mann pr. fartøy. Til sammenlikning kan nevnes at i 1955 var det gjennomsnittlig hyrt 29,4 mann pr. helårsdrevne stortråler.

Den gjennomsnittlige driftstiden var om lag som i 1961. Det gjennomsnittlige antall døgn i sjøen gikk ned fra 287 til 280, men antall fiskedøgn økte likevel fra 224 til 230. Stortrålerne i gruppen 300—399 brutto tonn hadde for øvrig klart lengre driftstid enn de større trålerne.

Driftsinntekter.

Driftsinntektene omfatter verdien av saltfisk, ferskfisk og biprodukter. Avgift til omsetningslag er trukket fra.

De helårsdrevne stortrålerne oppnådde i 1962 om lag samme gjennomsnittlige driftsinntekt som i 1961 som igjen jevnt over ga de høyeste driftsinntektene siden 1956.

Driftsinntekt 1 000 kr.	Antall trålere		
	1955	1961	1962
600— 799	—	—	1
800— 999	—	3	4
1 000—1 199	5	7	2
1 200—1 399	3	4	4
1 400—1 599	5	—	1
1 600—	1	—	—
I alt.....	14	14	12

Ovenstående oppstilling forteller om stor spredning i de helårsdrevne stortrålerne driftsinntekter, spesielt sammenliknet med driftsåret 1961. En sammenlikning mellom 1955 — det året som hittil har gitt høyest driftsinntekt — og 1962 viser at 5 av

de 12 trålerne i 1962 hadde mindre driftsinntekter enn dårligste tråler i 1955.

Mannskapets inntekter.

Av driftsinntektene, kr. 1 113 300 i gjennomsnitt pr. tråler, tilfalt det mannskapet i alt gjennomsnittlig kr. 496 800, eller 45 prosent. Dette beløp omfatter alt vederlag til arbeidet i form av lottinntekter, faste hyrer, ekstralotter og proviant til den delen av mannskapet som hadde fri kost.

Fiskerlotten, den betaling som fiskerne mottok for samtlige turer i 1962, var som en ser av tabell 3, punkt 9, gjennomsnittlig kr. 18 700. Dette er et relativt høyt beløp sammenliknet med gjennomsnittet for årene 1954—1960 som var kr. 15 200, men det er mindre enn i 1961 da gjennomsnittslotten var kr. 19 400.

En oppstilling over fordelingen av lottinntektene i 1955, 1961 og 1962 ser slik ut:

Fiskerlott 1000 kr.	Antall trålere		
	1955	1961	1962
10—11.....	—	—	1
12—13.....	—	—	—
14—15.....	3	1	1
16—17.....	4	4	2
18—19.....	1	2	3
20—21.....	6	5	4
22—23.....	—	2	—
24—25.....	—	—	1
I alt	14	14	12

De tre årene som er sammenliknet ovenfor, er de årene som har gitt høyest gjennomsnittslott i perioden 1954—1962. Som en ser hadde en i 1962 særlig store variasjoner i fiskerlotten fra båt til båt. De 12 båtene ga således fra kr. 11 600 til kr. 24 300 i fiskerlott.

I tabell 3 er det også under punkt 8 gitt noen tall vedrørende mannskapets inntekter, nemlig *årlig inntekt pr. mann*. Denne er framkommet ved å dividere de totale mannskapsinntekter (punkt 2) med antall mann i alt (punkt 10). Denne størrelsen inkluderer således de faste hyrer og ekstralottene. Den årlige inntekt pr. mann ble i 1962 gjennomsnittlig kr. 22 300, som er kr. 400 mindre enn gjennomsnittet for 1961.

Mannskapets inntekter pr. ukeverk ble i 1962 kr. 510 i gjennomsnitt — det samme som i 1961. Det totale antall ukeverk for mannskapet er utreg-

net slik: For de faste mannskapene er det regnet med full sysselsetting på fartøyene hele året. For de øvrige av mannskapet har en regnet med den tid fartøyet har vært i sjøen pluss kortere opphold ved land for lossing og utrustning til ny tur.

I de tall over mannskapets inntekter som er gjen-gitt ovenfor og i tabellene er det ikke gjort fradrag for proviantutgifter. Det er for øvrig bare de egentlige lottfiskere som betaler sin proviant selv. Det øvrige mannskap (maskinbesetning, byssepersonale m. v.) har fri kost.

Rederiets inntekter og kostnader.

Rederiets andel av driftsinntektene utgjorde i 1962 gjennomsnittlig kr. 616 500 pr. fartøy, eller 55 prosent av driftsinntektene i alt. Rederiets kostnader — eksklusiv avskrivninger på fartøyet — beløp seg til kr. 590 200, og overskottet før avskrivninger ble dermed kr. 26 300 pr. fartøy. For denne størrelsen var det i 1962 store avvik fra fartøy til fartøy — større enn i 1955 og 1961, som vist nedenfor.

Driftsoverskott før avskrivning og forrentning av kapitalen 1 000 kr.	Antall fartøyer		
	1955	1961	1962
÷ 199—150	—	—	1
÷ 149—100	—	—	—
÷ 99— 50	—	—	1
÷ 49— 0	—	1	3
0— 49	2	5	3
50— 99	—	3	1
100—199	5	4	2
200—299	4	1	1
300—399	3	—	—
I alt.....	14	14	12

Dårligste båt lå i 1962 i gruppen kr. 150 000—kr. 199 000 i underskott før avskrivning av fartøyet. Året før fant man dårligste båt i gruppen kr. 0—kr. 49 000 i underskott. Beste båt hadde begge år mellom kr. 200 000 og kr. 300 000 til disposisjon før avskrivninger. Ovenstående oppstilling gir for øvrig et klart inntrykk av at 1962 var et økonomisk sett svakere år for stortråler-rederiene enn årene 1955 og 1961.

Hvordan var så stillingen etter at avskrivningene var trukket fra, og hvor stor var forrentningen? Her er det vanskelig å svare eksakt, idet både avskrivningsgrunnlaget og avskrivningsprosenten for den norske stortrålerflåte i stor utstrekning må bygges på skjønn.

Den tekniske levealder ligger trolig på 20 år og enda mer. Den tekniske utvikling — overgang til nye metoder etc. — kan imidlertid gjøre en tråler umoderne og uhensiktsmessig før den er teknisk utrangert. Den økonomiske levealder kan med andre ord bli lavere enn den tekniske, kanskje bare 10—15 år. Den engelske «Fleck-komiteen» som har lagt fram en rapport om engelske tråleres lønnsomhet, regner det i alle forhold tatt i betraktning — for forsvarlig med avskrivninger på 4—5 prosent av gjenanskaffelsesverdien til fartøyet.

I Fiskeridirektoratets driftsøkonomiske undersøkelser nyttes alltid gjenanskaffelsesverdier som avskrivningsgrunnlag, idet denne metoden teoretisk anses som den beste. Også gjenanskaffelsesprinsippet har imidlertid sine svakheter. I praksis vil det således sjelden være aktuelt å gjenanskaffe fartøyer nøyaktig lik de gamle, og med samme tekniske standard som disse. Nye fartøyer vil være av en forbedret og — som regel — dyrere type.

Ved bruk av gjenanskaffelsesmetoden vil det være vanskelig å komme fram til et sikkert avskrivningsgrunnlag for fartøyer som har vært i bruk noen år. Ansettelsen må i stor utstrekning bero på skjønn. For bortimot nye fartøyer vil imidlertid avviket mellom anskaffelsesverdi og gjenanskaffelsesverdi ikke være særlig stort. Den utvikling som har funnet sted de senere år bort fra den tradisjonelle tråler typen over til hekktråling, gjør det enda vanskeligere å vurdere hva som er den forsvarlige avskrivning på de tradisjonelle trålerne.

I de senere undersøkelsene har en imidlertid regnet med et avskrivningsbeløp pr. år på fra kr. 100 000 til kr. 150 000 pr. fartøy. En har da tenkt seg et avskrivningsgrunnlag på anslagsvis 2—3 mill. kroner, og en økonomisk levetid på 20 år (5 prosent avskrivning).

Med de nevnte avskrivningene ville i 1962 bare 3 av de 12 helårsdrevne trålerne ha full kostnadsdekning og et større eller mindre driftsoverskott. De andre ville ha et større eller mindre driftsunderskott. Til sammenlikning kan en nevne at en regnet med at 12 av 14 fartøyer hadde full kostnadsdekning i 1955, 1 av 14 i 1960 og 5 av 14 i 1961.

I tabell 4 har en samlet data for 9 stortrålere som har drevet helårsfiske hvert år i perioden 1958—1962. Her er inntektene og utgiftene de forskjellige år mer sammenliknbare enn i tabell 3 som gir data for forskjellige antall fartøyer.

Det går fram av tabell 4 at driftskostnadene eksklusiv avskrivninger holdt seg noenlunde konstant i perioden 1958—1961. Gjennomsnittet for disse fire

Tabell 4. DRIFTSRESULTATER FOR 9 HELÅRSREVNE STORTRÅLERE¹ I 1958—1962. GJENNOMSNIITT PR. FARTØY.

	1958	1959	1960	1961	1962
Driftsinntekter i alt	kr. 898 300	1 027 100	980 900	1 168 100	1 139 800
Herav til mannskapet	« 415 500	470 400	449 200	540 900	495 300
Driftskostnader i alt	« 548 700	537 500	549 400	552 800	616 900
Herav:					
Drivstoff, maskinrekvisita	« 259 300	222 200	225 400	202 600	229 000
Assuranse	« 33 400	36 100	33 900	36 600	32 800
Redskapskostnader	« 93 700	95 700	100 900	106 500	121 000
Vedlikehold av fartøy	« 81 600	97 100	93 000	107 700	122 500
Administrasjon, sosiale utgifter	« 42 400	49 900	63 500	61 800	74 100
Annet, uspesifisert	« 38 300	36 500	32 700	37 600	37 500
Driftsoverskott før avskr. på fartøy	÷ 65 900	19 200	17 700	74 400	27 600
Full årslott til fisker (fiskerlott)	« 13 500	16 000	16 300	20 000	19 000
Antall mann pr. fartøy	25,6	25,2	24,5	23,2	22,3
Antall døgn i sjøen	249	252	281	284	294
Fangstmengde	1 189	1 277	1 290	1 397	1 307

¹ Omfatter de fartøyer som går igjen i undersøkelsen i alle 5 år.

årene var kr. 547.100. I forhold til dette tallet økte driftskostnadene i 1962 med om lag 13 prosent. Det gjennomsnittlige antall døgn i sjøen var i fireårsperioden 267 mot 294 i 1962 — en økning på 10 prosent. En kan derfor si at en del av kostnadsøkningen i 1962 skyldtes økende driftstid. Imidlertid er det klart at også prisstigning og økte satser i sosialtrygdene må ta sin del av skylden for kostnadsøkningen.

Kostnadsøkningen i 1962 slo nokså markert ut i postene redskapskostnader, vedlikehold av fartøy og administrasjon og sosiale utgifter. Drivstoffutgiftene var også betydelig høyere enn i 1961, men ikke nevneverdig høyere enn i 1959 og 1960. I de øvrige kostnadspostene var det små endringer fra årene foran.

Driftsinntektene pr. fartøy varierte i årene 1958—1962 en god del mer enn driftskostnadene pr. fartøy. Vesentlig på grunn av variasjonene i driftsinntektene ble derfor driftsresultatene for rederiene nokså ujevne i femårsperioden. Før avskrivninger på fartøy hadde en således et gjennomsnittlig underskott på kr. 65 900 i 1958, og et tilsvarende overskott på kr. 74 400 i 1961 — for å nevne ytterpunktene.

Den gjennomsnittlige årslotten pr. fisker for de 9 helårsdrevne fartøyene som tabell 4 omfatter, viste gjennomgående samme bevegelse som gjennomsnittslotten for samtlige helårsdrevne trålere (tabell 3), men årslottene lå på de førstnevnte på et noe høyere nivå.

Driftsresultater for «kombinerte» trålere.

I 1962 var det 3 helårsdrevne stortrålere som

drev kombinasjonen trålfiske-sildefiske. Disse 3 er ikke med blant de trålerne som er omtalt foran.

De 3 fartøyene kombinerte trålingen dels med vintersildfiske, dels med islandssildfiske, og dels med feitsildfiske.

Disse kombinerte trålerne hadde en gjennomsnittlig driftstid som lå om lag 15 prosent lavere enn gjennomsnittet for de 12 ordinære helårstrålerne. Driftsinntektene lå 13 prosent lavere, mens kostnadene gjennomsnittlig lå 22 prosent under gjennomsnittet for de 12. Dermed hadde de 3 stortrålerne som drev kombinert fiske mer til disposisjon før avskrivning enn de ordinære trålerne — gjennomsnittlig kr. 64 000 mot kr. 26 300 i gjennomsnitt for de øvrige. Dette kan betegnes som et relativt tilfredsstillende resultat sett på bakgrunn av at fartøyene gjennomsnittlig var 32 år gamle og hadde en alder etter ombygging på gjennomsnittlig 21 år. Fartøyene må således sannsynligvis allerede ha vært ganske langt nedskrevet.

Fiskerne på de kombinerte fartøyene oppnådde derimot litt mindre fiskerlott enn fiskerne på de ordinære trålerne. Lotten pr. fisker på de kombinerte trålerne var således gjennomsnittlig kr. 17 700, dvs. 1 000 kroner mindre enn på de ordinære. Til gjengjeld var som før nevnt også driftstiden kortere.

Driftsresultater for ulike størrelsesgrupper.

En sammenlikning i tabell 3 mellom de små (under 400 brutto tonn) og de større helårsdrevne stortrålere viser at man i 1962 finner igjen et gjennomgående trekk fra de fem foregående årene: det er de minste stortrålerne som jevnt over har de

høyeste driftsinntektene. I 1962 så vel som i 1961 lå trålerne mellom 300 og 400 brutto tonn om lag 10 prosent høyere i gjennomsnittlig driftsinntekt enn de større trålerne. Driftstiden og rederiets kostnader lå også noe høyere i den laveste tonnasje-gruppen.

Nettoreultatet var best på stortrålerne under 400 brutto tonn både for rederi og mannskap. Rederne av disse fartøyene hadde i 1962 gjennomsnittlig dobbelt så mye til disposisjon før avskrivning som rederne av de større stortrålerne, således kr. 33 200 mot kr. 16 600. Noen kostnadsdekning etter avskrivningene for gjennomsnittstråleren var det som en forstår ikke tale om i noen av disse gruppene.

Tabell 5. NORSKE STORTRÅLERES FANGSTMENGDENE PÅ ULIKE FELT. 1957—1962. 1 000 TONN.

	1957	1958	1959	1960	1961	1962
Øst-Finnmark	5,7	11,1	11,1	7,5	7,7	3,9
Resten av norskekysten	2,6	6,8	3,3	3,4	3,8	3,0
Sum Norskekysten	8,3	17,9	14,4	10,9	11,5	6,9
Barentshavet	0,3	0,2	1,0	2,3	1,3	7,8
Bjørnøya	4,9	2,9	4,1	2,8	6,4	7,0
Spitsbergen	6,9	0,9	3,5	0,4	3,0	2,5
Grønland	1,1	2,0	0,7	0,8	1,0	—
Uoppgitt	5,5	1,8	4,3	5,1	3,3	3,7
Sum alle felt	27,0	25,7	28,0	22,3	26,5	27,9

Lott-takerne på de mindre stortrålerne tjente i 1962 gjennomsnittlig kr. 2 400 mer enn lott-takerne på fartøyene over 400 brutto tonn.

Norske, britiske og vest-tyske tråleres fangstmengder.

Norske trålere.

I tabell 5 er gjengitt samtlige norske stortråleres fangstfordeling på de ulike felt i de siste årene. En merker seg at det bare ble fisket 6 900 tonn ved norskekysten i 1962. Nedgangen i fangstene i Øst-Finnmark oppveies imidlertid av en tilsvarende oppgang for Barentshavet. I Barentshavet og Øst-Finnmark sett under ett ble det tatt 11 700 tonn av norske stortrålere i 1962, mot 9 000 tonn i 1961. Fisken sto lenger øst i 1962 enn tidligere år, slik

Tabell 6. NORSKE STORTRÅLERE. FANGSTMENGDENE PR. FISKEDAG. TONN. 1957—1962.

	1957	1958	1959	1960	1961	1962
Norskekysten, ekskl. Ø.-Finnmark	5,9	7,5	6,6	5,4	6,1	5,3
Barentshavet, inkl. Ø.-Finnmark	7,8	7,1	7,7	5,2	5,4	6,5
Bjørnøya og Spitsb.	7,8	4,8	5,7	5,8	6,5	6,4
Grønland	9,7	5,4	5,2	7,0	5,9	..
Alle felt	7,5	6,5	6,6	5,5	5,9	6,3

Tabell 7. VEST-TYSKE TRÅLERES FANGST I 1957—1961. FANGSTENS PROSENTVISE FORDELING PÅ FISKE-SLAG I 1961.

Fangstfelt	Fangstmengde 1 000 tonn					Prosentvis fordeling 1961 på:						
	1957	1958	1959	1960	1961	Sild	Torsk	Hyse	Sei	Uer	Annet	Sum
Nordsjøen	156	119	131	81	35	85	1	0	3	0	11	100
Kanalen	20	7	12	0	1	99	0	0	0	—	1	100
Vestbritiske farvann	16	9	2	3	79	0	1	1	—	19	100
Island	93	118	99	103	78	—	19	3	20	47	11	100
Færøyene	21	7	9	4	4	—	5	0	32	48	15	100
Sum	290	267	260	190	121	27	13	2	15	32	11	100
Norskekysten	45	44	36	36	36	0	15	13	41	24	7	100
Barentshavet	5	1	—	2	0	—	63	15	14	2	6	100
Bjørnøya	38	7	0
Spitsbergen
Grønland	33	38	48	68	125	—	46	0	0	46	8	100
Sum	121	90	84	106	161	0	39	3	9	41	8	100
New Foundland	1	9	7	9	—	24	—	0	64	12	100
Labrador	20	34	38	12	—	41	0	0	49	10	100
Andre felt	36	38	44	42	43	4	34	1	8	41	12	100
Alle felt	447	416	431	383	346	10	29	2	11	38	10	100

Kilde: «Jahresbericht über die Deutsche Fischwirtschaft», Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten, Bonn.

at tyngden av fangstene i området skrev seg fra Skolpenbanken. Ellers ser en at ingen norske trålere fisket ved Grønland i 1962.

Effektivitetstallene i tabell 6 forteller at den synkende tendensen i fangstmengde pr. fiskedag i årene 1957—1960 er avløst av noen stigning i 1961 og 1962. Sammenliknet med 1956 som ga 9,4 tonn pr. fiskedag, må imidlertid de 6,5 tonn i 1962 karakteriseres som et lavt tall. Effektivitetsallene for Barentshavet/Øst-Finnmark og Bjørnøya/Spitsbergen holdt seg bra oppe, mens tallet for Norskekysten eksklusiv Øst-Finnmark var det laveste i perioden 1957—1962.

Vest-tyske trålere.

De siste tilgjengelige tall for de vest-tyske trålerne er som før nevnt for 1961. Enkelte av disse tallene er presentert i tabell 7 sammen med tilsvarende tall for de nærmest foregående år. Tallene forteller om en fortsatt nedgang i totalfangstene i 1961. Bortsett fra en mindre stigning i 1959 har det vært en jevn tilbakegang i fangstkvanter siden 1955. Når det gjelder fangstfordelingen på de ulike felt i 1961 merker en seg at fangstene på norskekysten holdt seg uendret fra 1959 og 1960. Fangstene fra Grønland økte betraktelig i 1961 — fra 68 000 til 125 000 tonn. Ellers kunne det noteres tilbakegang på viktige felt som Island, Nordsjøen og Labrador. I likhet med i 1960 er det ikke oppgitt fangster fra Bjørnøya og Spitsbergen i 1961.

Britiske trålere.

Tallene som presenteres i tabell 8 gjelder fangstmengder brakt i land i England og Wales av britiske trålere. For enkelhets skyld nytter en i tabellen og her i teksten betegnelsen «engelske trålere».

De engelske trålerne økte sine fangster på nesten samtlige felt i 1962 sammenliknet med 1961. Dette ga seg utslag i en økning i totalfangstene fra 437 000 tonn i 1961 til 470 000 tonn i 1962.

De norske stortrålerne hadde i 1962 framgang i fangstmengde på 5,3 prosent fra året før. På de samme feltene som nordmennene opererte på hadde engelskmennene en fangstøkning på 15,3 prosent i samme tidsrom.

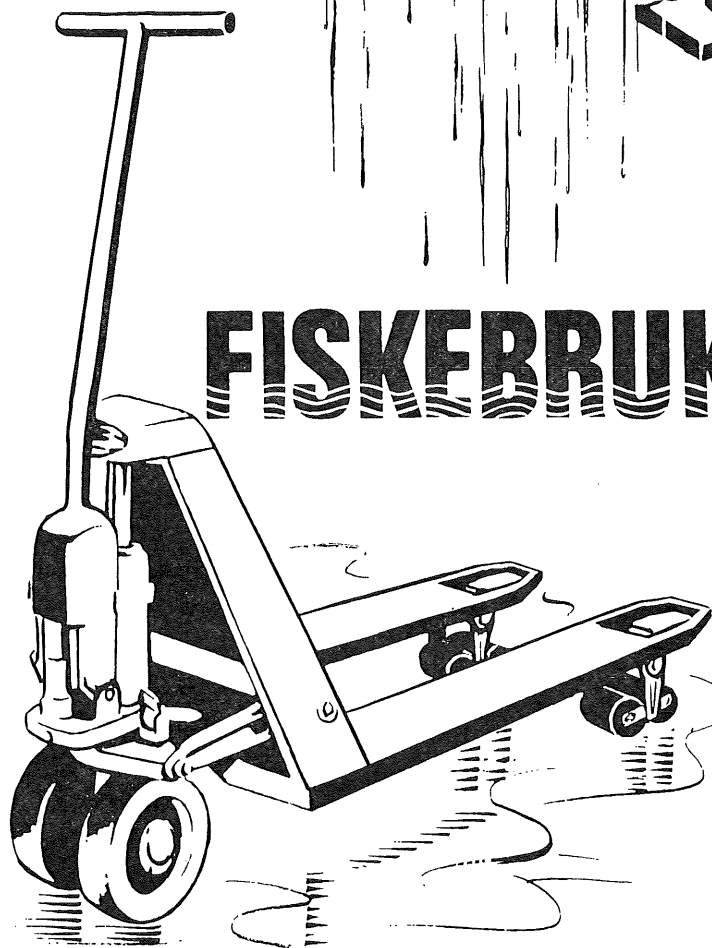
Tabell 8. ENGELSKES TRÅLERE¹. FANGSTMENGDE I ÅRENE 1957—1962. 1 000 TONN.

	1957	1958	1959	1960	1961	1962
Nordsjøen	47	48	56	55	53	43
Island	172	182	148	145	151	164
Færøyene	20	23	21	27	11	13
Sum	239	253	225	227	215	220
Norskekysten	37	38	33	43	30	38
Barentshavet	53	56	65	98	85	96
Bjørnøya/Spitsb. ...	87	75	92	41	60	61
Grønland	9	9	11	11	7	15
Sum	186	178	201	193	182	210
New Foundland ..	3	2	4	10	6	5
Labrador	—	—	1	1	1	2
Andre felt	58	55	42	41	33	33
Alle fangstfelt	486	488	473	472	437	470

¹ Deep Sea Vessels. Eksklusiv pelagisk fiske. Tallene gjelder britiske tråleres landinger i England og Wales.

Kilde: «Sea Fisheries Statistical Tables», Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, London.

Studerer en de engelske trålresultatene på de enkelte felt i 1962, finner en at resultatet for Nordsjøen var det svakeste på dette felt i den siste tiårsperioden. Ved Island ble 1962 det beste år siden utvidelsen av den islandske fiskerigrensen. På feltene ved norskekysten og i Barentshavet ble det også fisket bra. Felles for disse to feltene var at resultatet i 1962 var det tredje beste som ble oppnådd i perioden 1953—1962. Det kan også nevnes at på samme måte som vest-tyskerne, oppnådde engelskmennene et større totalkvantum ved Vest-Grønland enn i noe tidligere år.

FISKEBRUKSTRALLEN

LØSNINGEN PÅ ET VIKTIG
PROBLEM –

Endelig en hydraulisk jekktralle utviklet spesielt for *Deres* behov. Det er *Deres* problemer med rustskader, vedlikehold og kostnader som ble lagt til grunn for utviklingen av

FISKEBRUKSTRALLEN

Verdens største produsent av hydrauliske gaffeljecktraller, BT-fabriken, tok oss på ordet. De gjennomførte et spesielt studium av forholdene ved norske fiskebruk og fryserier – og måtte gi oss rett i at ingen steder stiller forholdene større krav til jekktrallenes styrke og bestandighet mot rust enn ved fiskebrukene og i foredlingsindustrien.

Da BT ved selvsyn hadde forsikret seg om hvilke vanskeligheter man hadde å stri med, gikk de i gang med å utvikle en tralle som skulle bli en virkelig løsning på problemet. Det var ikke lenger et spørsmål om å styrke visse detaljer eller tilstrekkelig å bruke rustfritt stål i enkelte deler. *Alle* detaljer måtte få spesialutførelse. Resultatet foreligger nå. En helt ny tralle for et helt spesielt formål «FISKEBRUKSTRALLEN»:

Ta kontakt med *Deres* nærmeste forhandler eller med oss direkte og få opplysninger og tilbud.

A S TRANSPORTTEKNIKK
Sivilingeniør Paul Hvitfeldt

Ensjøveien 22 - Oslo Sentralbord 67 63 90

LOKALE FORHANDLERE:

BODØ:
FIRMA ANDR. MOE JR. POSTBOKS 67, TLF. 20 2 08

ALESUND:
FIRMA SVERRE ROALD, KIPERVIKGT. 12, TLF. 3469

HAUGESUND:
KNUT SMEDSVIG A/S, HARALDSGT. 90, TLF. 4222

KRISTIANSAND S:
FIRMA OLE-BENGT MOE, POSTBOKS 186, TLF. 24263

